

Pagina 1

Colofon

Het Fraser
alfabet

Les voor
groep 7/8

40 minuten

Aardrijks-
kunde/
Nederlands

China

– Het Fraser alfabet –

Leerkracht - handreiking

Inleiding

De kinderen gaan in deze les dieper in op het Fraser alfabet. James Fraser heeft vooral mogen arbeiden bij de Lisu. Deze mensen hadden nog geen alfabet. Ondanks de grote strijd en tegenstand die hij heeft ervaren kwamen er aan het eind van zijn leven grote aantallen Lisu-gezinnen tot bekering.

Doelstellingen

1. De kinderen weten wie het Fraser alfabet heeft gemaakt en waarom het is gemaakt.
2. De kinderen kunnen minimaal drie tekens schrijven.
3. De kinderen weten wat het nut is van een alfabet.

Doelgroep

Deze les is bedoeld voor groep 7/8.

Vakken en Kerndoelen

Oriëntatie op mens en wereld

Aardrijkskunde.

Domein: Ruimte

Kerdoel 47: 'De leerlingen leren de ruimtelijke inrichting van de eigen omgeving te vergelijken met die in omgevingen elders, in binnen- en buitenland, vanuit de perspectieven landschap, wonen, werken, bestuur, verkeer, recreatie, welvaart, cultuur en levensbeschouwing. In ieder geval wordt daarbij aandacht besteed aan twee lidstaten van de Europese Unie en twee landen die in 2004 lid werden, de Verenigde Staten en een land in Azië, Afrika en Zuid-Amerika.'

Kerdoel 50: 'De leerlingen leren omgaan met kaart en atlas, beheersen de basistopografie van Nederland, Europa en de rest van de wereld en ontwikkelen een eigentijds geografisch wereldbeeld.'

Informatie

James bedacht zelf een manier om Lisu te leren, want men had geen alfabet! Maar hoe deed hij dat? Hij begon, heel gewoon de klanken die hij hoorde op papier te zetten. Toen hij bijvoorbeeld uitgenodigd was om een Lisu bruiloft bij te wonen, verhoogde hij de algemene vrolijkheid door de klanken op papier te zetten.

"Hij steelt onze taal!" begon iemand te klagen. "Nu kunnen wij straks niet meer spreken!" Men was dus heel onbekend met een alfabet. Maar het werk dat James O. Fraser deed, had wel effect! Want aan het einde van de dag had hij een woordenschat van zo'n vierhonderd zinnen vastgelegd. Hij gebruikte daarbij het Engelse alfabet. En dit ondanks het feit dat de Chinezen bezwoeren dat het "gebrabbel" van de Lisu nooit op schrift zou worden kunnen gezet!

De innerlijke drang om de Lisu taal op papier te krijgen was omdat men graag Bijbels wilde vertalen in de taal van de Lisu. Nadat Fraser een soort van Lisu-alfabet had gemaakt, begon hij er les in te geven bij de Lisu. Het 'Fraser alfabet' werd zo steeds bekender. Rond 1915 was het alfabet klaar. Maar werd het ook een officiële taal? Ja, want in 1921 erkende de Chinese regering het Fraser alfabet als het officiële schrift voor de Lisu taal en moedigde het gebruik ervan sindsdien aan.

Fraser stierf in 1936. Het Nieuwe Testament in de Lisu taal was in 1938 klaar. Dat bestaat dus nog niet zo lang. Er blijft altijd vraag naar Bijbels door de Chinese christenen. Men heeft een honger naar het Woord van God!

Kenmerken

Het alfabet gebruikt hoofdletters uit het Latijnse schrift, en gedraaide of ondersteboven versies daarvan, om medeklinkers en klinkers te schrijven. De letters en interpunctie is identiek aan de tegenwoordige versie, gevonden op een oude typemachine! Je schrijft de tekens van links naar rechts. Fraser heeft dit waarschijnlijk overgenomen uit zijn eigen moedertaal. Het is een ingewikkelde taal, omdat er met dezelfde letters verschillende klanken kunnen worden gemaakt. Om het onderscheid aan te duiden, heeft men toontekens aangebracht. (zie bijlage les 3)

Lesidee

Introductie

In de leswisseling laat u de kinderen praten. U loopt langs de kinderen, luistert goed naar ze en schrijft in een denkbeeldige taal wat krabbels op een papier. (net zoals James Fraser deed) Dit doet u overal. Totdat... de kinderen wel heel nieuwsgierig worden wat de meester/juf aan het doen is!

Inleiding

U vertelt wat u zojuist hebt gedaan. U bent alfabetexpert en hebt een eigen klassenalfabet gemaakt. U schrijft wat alfabettekens op het bord en zegt: 'Kijk! Dit alfabet ben ik aan het ontwikkelen voor jullie!'

U laat de kinderen ook wat tekens bedenken. Dan start u het gesprek waarom een alfabet zo handig is. Kunnen wij zonder alfabet? De kinderen schrijven dit ook op in hun werkboekje.

Kern

Activiteit 1

U laat het Fraseralfabet zien. U zegt: 'Ik snap als alfabetexpert niet dat dit uit China komt!' Waarom niet? (het lijken Latijnse tekens, terwijl men in China karakters gebruikt.)

Dan vertelt u het verhaal over James Fraser. Hoe hij de letters heeft gemaakt en verspreidt. (zie informatie) De kinderen moeten de belangrijkste informatie hierover in hun boekje opschrijven. Ook laat u het Fraser alfabet zien.

Activiteit 2

Laat dan de kinderen zelf een alfabet ontwikkelen in groepjes van vier. Het wordt een soort geheimtaal. De kinderen moeten hierbij denken aan klinkers, medeklinkers, interpunctie, etc. Hierna mogen de kinderen hun eigen alfabet aan de klas presenteren.

Afsluiting

Als afsluiting geeft u de kinderen een denkvraag mee: 'Kan door het Fraser alfabet het Evangelie nog beter worden verspreid?'

Laat de kinderen voor zichzelf nadenken en opschrijven. Daarna kunt met de kinderen bespreken dat de Bijbels zo in de taal van Lisu konden worden verspreid en dat de Heere dit gezegend heeft. U laat nog een foto van een Lisu-Bijbel zien.

Tijdsplanning

Introductie	5
Inleiding	5
Kern	25
Afsluiting	5

Materialen

Introductie	Kladblok en pen
Inleiding	Werkboekje
Kern	Fraser-alfabet Werkboekje
Afsluiting	Foto van Lisu-Bijbel

Bronnen

- Scriptie over James Fraser geschreven door C. van den Dikkenberg en M. Pieterse.
- www.bonisa.nl
-

Verdieping/meer informatie

Om nog meer over James Fraser te weten te komen kunt u een kijkje nemen op de website van het Bonisa Zending:

http://www.bonisa.nl/web/nl/618_james_fraser.htm Ook is het aan te raden om het boekje 'Gelovig gebed' (uitgave Bonisa zending), geschreven door James Fraser te lezen. Hier leest u over zijn strijd en worsteling om de christenen te vertellen over Christus.